

КАФЕДРА ТЕОРІЇ ТА ІСТОРІЇ КУЛЬТУРИ

Основи редагування та журналістики

Освітній ступінь	Бакалавр	Курс	3
Спеціальність	034 Культурологія	Семестр	5,6
Освітня програма	Музична культурологія		
Статус	обов'язкова	ECTS	6
		Годин	135
		Лекції	34
		Семінари	34
		Самостійна робота	67
Семестровий контроль	залік, екзамен		

Інформація про викладача

ПІБ	Коханик Ірина Миколаївна професор, кандидат мистецтвознавства Дьячкова Олена Анатоліївна доцент, кандидат мистецтвознавства
Профіль викладача	https://scholar.google.com.ua/citations?user=vNbk668AAAAJ&hl=ru https://scholar.google.com/citations?user=tj4JB0cAAAAJ&hl=ru
e-mail	kin@ukr.net anylen@ukr.net

Анотація навчальної дисципліни

Курс орієнтований на вивчення теоретичних основ редагування та журналістики в галузі музичної культури та їх практичне засвоєння; застосування спеціальних вмінь і навичок редакторської та журналістської діяльності у сфері музичної культури; формування високого рівня професійної та загальногуманітарної культури фахівця-культуролога. В опануванні курсу спираємося на знання, вміння та навички, набуті студентами під час вивчення курсів гуманітарних та соціально-економічних дисциплін, предметів загально-професійного циклу.

Мета курсу складається з наступних позицій: навчити майбутніх фахівців-культурологів основам методам редакторського аналізу і редагування рукописів літератури гуманітарного профілю, зокрема музичної літератури, підготовки їх до видання та випуску в світ, пізнання та осмислення журналістики як прикладної сфери практичної діяльності культуролога, знайомство з базовими поняттями сфери мас-медіа, підготовка майбутніх культурологів-музикознавців до самостійної журналістської діяльності.

Завдання курсу:

- опанування загальними положеннями сучасної теорії редагування;

набуття практичних навичок редакторської роботи з літературними текстами з проблем музичної культури (переважно наукового характеру, також науково-популярної, учбової, методичної, довідкової та ін.);

- формування у студентів уявлення про журналістику з питань культури як соціально значущу галузь їх професійної та творчої самореалізації;
- стимулювання активної позиції культуролога як потенційного аналітика-оглядача культурного життя;
- ознайомлення з ринком мас-медіа України як потенційним плацдармом самореалізації музичного культуролога;
- докладне ознайомлення з інформаційними жанрами журналістики як найбільш поширеної форми публікацій;
- надбання навичок редагування публіцистичних текстів;
- залучення студентів до сучасного культурного процесу України у ролі критиків-культурологів.

Об'єктом навчальної дисципліни є видавнича справа та журналістика як складові сучасного культурного процесу в Україні. Предметом - теоретичні основи редакторської та журналістської діяльності у сфері музичної культури.

Курс входить до циклу дисциплін загально-професійної підготовки студентів-культурологів, котрі спеціалізуються в галузі музичного мистецтва, спрямовується на професійну орієнтацію студентів, пов'язану з їх майбутньою самостійною діяльністю у різних сферах сучасного культурного простору.

Структура. Навчальна дисципліна складається з двох модулів: 1. «Основи редагування», 2. «Основи журналістики» та 4 змістовних модулів: 1. «Редагування музичної літератури і видавничий процес: питання теорії», 2. «Методика редагування книжкових видань з питань музичної культури та мистецтва», 3. «Вступ до теорії журналістики», 4. «Методика роботи над публіцистичним текстом».

Курс передбачає проведення практичних занять у формі семінарів, написання контрольних модульних робіт з метою перевірки знань із зазначеного предмета, а також редакторських висновків, анотацій до статей; прикнижкових анотацій до наукових збірників; бібліографічних списків (відредагованих або складених самостійно); відредагованих фрагментів спеціальних текстів; інформаційних повідомлень; репортажів; портретів; інтерв'ю; рецензій тощо.

Для більш ефективної комунікації з метою розуміння структури навчальної дисципліни та засвоєння матеріалу використовується електронна пошта, Viber, Messenger, Zoom, Telegram.

Перелік тем

Тема 1. Основи журналістики та редагування як навчальна дисципліна.

Семінар. Предмет, мета і завдання курсу.

Тема 2. Поняття про літературне редагування.

Семінар. Газетно-журнальне редагування в Україні.

Тема 3. Видавничий процес і роль редактора в ньому

Семінар. Авторське право в сучасному видавничому процесі.

Тема 4. Особливості редагування музичної літератури як одного з видів наукової літератури.

Семінар. Питання спеціальної термінології та культура мови у виданнях культурологічного характеру.

Тема 5. Основи редакторського аналізу тексту.

Семінар. Редакторський аналіз як основа підготовки рукопису до видання: принципи, критерії оцінювання, перспективи вдосконалення форми і змісту.

Тема 6. Методика редагування видань музичної літератури.

Семінар. Основні принципи і редакторські прийоми в роботі над спеціальною літературою.

Тема 7. Методика редагування ілюстративних матеріалів у книжкових музичних виданнях.

Семінар. Робота редактора з нотними матеріалами.

Тема 8. Робота редактора з науковим апаратом видання.

Семінар. Методика редагування літературних текстів в галузі музичної культури та мистецтва.

Тема 9. Роль журналістики в історії культури.

Семінар. Публіцистика як форма професійної самореалізації відомих культурологів (на прикладі роботи Р.Барта "Міфології")

Тема 10. Сучасний медіа простір: структура елементи та компоненти.

Семінар. Інформаційні агенції сучасності.

Семінар. Особливості радіо та телевізійної журналістики у сучасному світі (на прикладі агенції «BBC»)

Семінар. Поняття формату видання. (На прикладі видань Zbruch та Kyiv Daily)

Тема 11. Правові та етичні аспекти діяльності журналіста.

Семінар. Методи роботи з інформацією згідно «Кодексу журналістської етики».

Тема 12. Базові поняття теорії журналістики: інформація, факт, новина, інформаційна нагода, тема статті.

Семінар. Додаткові поняття лексики журналіста: прес-конференція, прес-секретар, акредитація, брифінг, заява, медіа-план, тема, колумніст, оглядач.

Тема 13. Жанри мас-медійних публікацій .

Семінар. Анонс та реклама: зміст понять та відмінності.

Семінар. Методологія інтерв'ю.

Семінар (за змістовним модулем 3). Методологія прикладної культурології у галузі мас-медіа

Тема 14. Методика роботи над публікаціями академічного спрямування.

Семінар. Методи роботи над оглядом.

Семінар. Методи роботи над проблемною статтею.

Семінар. Методи роботи над рецензією на книгу (друковане видання).

Тема 15. Методика роботи над публікаціями для неспеціалізованих видань.

Семінар. Особливості теми публіцистичного виступу.

Семінар. Потенціал художньої виразності факту.

Семінар. Особливості публіцистичної мови та методика творчої роботи журналіста

Тема 16. Методика роботи з Інтернет.

Семінар. Особливості часової актуальності публікацій в мережі Інтернет.

Семінар (за змістовним модулем 4): Методика творчої роботи журналіста

Форми та технології навчання

Лекції, семінарські заняття, презентація, практичні заняття, ділові ігри, участь у прес-конференціях, брифінгах, учбові публікації у соціальних мережах.

Навчальні ресурси

Усі необхідні для вивчення навчальної дисципліни основні та додаткові матеріали надсилаються персонально електронною поштою, Viber, Messenger, Telegram

Система оцінювання

За модулем «Основи редагування»:

№ з/п	Контрольний захід оцінювання	Всього %
1.	Участь у обговореннях та доповнення на семінарах	10
2.	Презентація виконаних самостійно редакторських висновків, анотацій до статей; прикнижкових анотацій до наукових збірників; бібліографічних списків (відредагованих або складених самостійно); відредагованих фрагментів спеціальних текстів.	20
3.	Підсумкова контрольна робота	10
4.	Відвідування лекцій	10

5.	Екзамен (залік)	50
	Всього	100

За модулем: «Основи журналістики» :

№ з/п	Контрольний захід оцінювання	Всього %
1.	Написання текстів інтерв'ю, рецензії на друковане видання, анонсу	40
2.	Участь в семінарах, ділових іграх та акціях для журналістів (прес-конференції, брифінги, круглі столи тощо...)	10
3.	Знання Українського законодавства з питань інформації та преси. Знання «Кодексу журналістської етики».	20
4.	Екзамен (залік)	30
	Всього	100

Критерії оцінювання знань студентів

Для заліку

Оцінки **«відмінно»** заслуговує відповідь студента, який: виявив високий рівень знання теорії редагування літератури, у тому числі і музичної як особливого виду наукової літератури; виявив сформовані уміння працювати з текстами літературних творів, що охоплюють широке за діапазоном та різноманітне за змістом коло культурологічної проблематики сучасної музичної науки та суміжних гуманітарних сфер знання; продемонстрував професійні навички редагування текстів культурологічного спрямування.

Оцінки **«добре»** заслуговує відповідь студента, який: виявив достатній рівень знання теорії редагування літератури, у тому числі і музичної як особливого виду наукової літератури, його відповідь була розгорнутою, але містила недостатньо вільне оперування професійною термінологією; виявив сформовані уміння працювати з текстами літературних творів, що охоплюють широке за діапазоном та різноманітне за змістом коло культурологічної проблематики; продемонстрував досить професійні навички редагування текстів; відповідь студента (та його практичні роботи) містила 2-3 незначних помилки.

Оцінки **«задовільно»** заслуговує відповідь студента, який: виявив недостатньо високий рівень знання теорії редагування літератури, у тому числі і музичної як особливого виду наукової літератури, його відповідь не містила обґрунтувань окремих теоретичних положень, відрізнялась недостатньо вільним користуванням професійною термінологією; виявив достатні уміння працювати з текстами літературних творів, але обмежену зорієнтованість в охопленні широкого за діапазоном та різноманітного за змістом кола сучасної культурологічної проблематики; продемонстрував досить професійні навички редагування текстів музичної літератури, але практичні роботи студента та його відповідь містили 3-5 помилок.

Оцінки **«незадовільно»** заслуговує відповідь студента, який: не виявив достатнього рівня знання теоретичних основ редагування літератури, зокрема, музичної як особливого виду наукової літератури; не виявив уміння працювати з різними за проблематикою та змістом текстами літературних творів з питань культури та музичного мистецтва; не продемонстрував сформовані навички редакторської роботи в процесі самостійного редагування фахових наукових статей.

Для іспиту

Оцінку **«відмінно»** отримує студент, який: продемонстрував потенціал журналіста-культуролога та створив декілька публіцистичних текстів, що мають жанрову визначеність та публікаційно-адресну спрямованість; має досвід спілкування з редакторами спеціалізованих та неспеціалізованих видань, та навички пошуків тем виступів у мас-медіа; вірно відповідає на запитання, та в змозі аргументувати свою відповідь спостереженнями з власного досвіду будь-якої

критичної практики (тексти, промови, відвідування прес-конференцій, ведення концертів тощо) та з аналізу сучасної публіцистики; має уявлення про жанри журналістики; зможе відредагувати запропонований публіцистичний приклад, із врахуванням вимог конкретного видання; має навички самоконтролю композиції, стилю та мови власних публіцистичних робіт та аналізу публікацій; є освіченим щодо ринку мас-медіа в Україні.

Оцінку «**добре**» отримує студент, який: продемонстрував потенціал журналіста-культуролога та створив декілька критичних текстів, що має жанрову визначеність та публікаційно-адресну спрямованість; вірно відповідає на запитання, та в змозі аргументувати свою відповідь прикладами з існуючих публікацій; має уявлення про жанри та методи роботи журналіста, редактора; має навички аналізу публікацій.

Оцінку «**задовільно**» отримує студент, який: створив будь-який художньо-публіцистичний текст на тему культурного життя; вірно відповідає на деякі запитання; має вірне уявлення про жанри та методи журналістики.

Оцінку «**незадовільно**» отримує студент, який: не створив жодного тексту (у тому числі, учбові завдання); не в змозі дати вірну відповідь на будь-яке запитання; не має уявлення про жанри та методи музичної критики.

Інклюзивне навчання

Навчальна дисципліна може викладатися для більшості студентів з особливими освітніми потребами.

Позааудиторні заняття

Передбачається у межах вивчення навчальної дисципліни участь студентів у редагуванні та підготовці матеріалів до друку; у написанні та виданні у спеціалізованих ЗМІ матеріалів з питань музичної культури; у конференціях, круглих столах тощо.